

TÍÐINDI

Sundalagið er ringasta lúsa

Yvir helvtin av tilburðunum av ov nógvri lús eru í Sundalagnum. Bakkafrøst fer oftast upp um markvirði.

Danjal av Rana

Nú tøluni fyri laksalús hava verið almenn í eitt ár, hefur Miðlahúsið hugt nærri at tølunum.

Síðani 1. oktober í fjør hefur Heilsufrøðiliga Starvsstovan almennakunngjørt úrslitini av lúsatejingunum hjá Fiskaaling. Tað var Poul Michelsen, landsstýrismaður í vinnumálum, sum í kunngerð boðaði frá, at úrslitini av lúsatejingunum skuldu vera alment atkomilig.

14. hvønn dag er Fiskaaling úti og telur lýsnar í øllum føroysku aliringunum. Í kunngerðini um yvirvøku og tálming av lúsum á alífiski er ásett eitt markvirði, eitt hægst loyvda tal av lús á hvørjum fiski.

Markvirði er sett til 1,5 vaksnar kvennlýs á hvørjum fiski. Fyri at tryggja, at talið á lús ikki fer upp um markvirði, skulu tiltøk verða framd, so sum slakt, stendur í kunngerðini.

Birna Mørkøre, landsdjóralækni, sigur, at allar lýsnar verða taldar, men at talið á vaksnum kvennlýs verður nýtt sum markvirði, tí tað eru tær, sum smitta, sum hava eggini á sær.

- Tað eru tær, sum verða taldar, tí tað eru tær, sum eru kritiskar. Eru ov nógvir vaksnar kvennlýs, kann talið á lús veruliga eksplodera, sigur Birna Mørkøre.

Bakkafrøst er oftast ov høgt

Seinasta árið hefur Fiskaaling talt lús 526 ferðir í føroyskum aliringum. 33 ferðir, tað svarar til 7 prosent av ferðunum, er talið á vaksnum kvennlýsum yvir loyvda markið.

28 ferðir er tað á økjum hjá Bakkafrøsti, at ov nógv lús hefur verið á fiskunum, fimm ferðir hjá Marine Harvest. Luna hefur ongantíð havt ov nógv lús á sínum laksum, sambært Heilsufrøðiligu Starvsstovuni.

Tað vísir seg eisini, at tað eru tey somu aliøkini, sum hava lúsatrúpulleikar. 12 av teimum 27 alistøðunum í Føroyum hava havt trupulleikar av, at ov nógvir lýs hava verið á laskinum.

Alistøðini við Kolbeinagjógv og Fossá hava oftast verið yvir loyvda markið, fimm ferðir, og síðani aliøkið undir Síðu, fyra ferðir. Í Árnafirði, Borðoyarvík, Haraldssundi norður og á Selatrað, hava tað tríggar ferðir verið ov nógvir lýs á laksinum.

Á Argjalandinum tvær ferðir, í Lambavík tvær ferðir, í Fuglafirði og Hvannasundi norður eina ferð og við Kunoyarnes eina ferð.

Bakkafrøst eigur øll hesi alistøðini, uttan tað við Fossá, sum Marine Harvest eigur.

Sundalagið er ringast

Tað er eyðsæð, at lúsatrúpulleikin er eisini avmarkaður landafrøðiliga. Tey 12 alistøðini, sum hava havt ov nógvir lýs, liggja øll í norðara partinum av landinum. Tey fyra alistøðini í Sundalagnum, við Fossá, Kolbeinagjógv, Selatrað og undir Síðu, standa fyri meiri enn helvtini av øllum teimum ov høgu lúsavirðunum, 17 av teimum 33 førunum. Ein líknandi tendensur sæst eisini í Norðoyggjum, har tey fimm ali-

økini við Kunoyarnes, í Árnafirði, Borðoyarvík, Haraldssundi norður og Hvannasund suður, Hvannasundsmegin, standa fyri 11 av teimum 33 førunum.

Aliøkini vestan fyri og sunnanfyri Argjalandið hava ongantíð havt ov nógvir lýs, sambært kanningunum hjá Fiskaaling. Sjálvt um vit høvdu lækkað markvirði niður í eina vaksna kvennlýs á hvørjum laksi, so høvdu bara tvey aliøki longur suðuri komið á listan, nevniliga tað hjá Faroe Farming í Vági og tað hjá Luna við Velbastað.

Birna Mørkøre, landsdjóralækni, vátar, at tað eru øki í Føroyum,

sum tykjast hava størri trupulleikar av lús enn onnur.

- Tað eru ymisk viðurskifti, sum spæla inn. Eitt er sjálvandi, at avlúsingin hjá nøkrum alarum gongur betri enn hjá øðrum, men tað er heilt víst, at tað eru øki í Føroyum, har plágan er størri. Ofta er tað sjálvsmitta og streymviðurskifti, sum gera hetta, sigur hon, og nevni Sundalagið sum eitt dømi.

- Vit vita, at tað er lítil útsifting av sjónum í Sundalagnum. Sjógvur, og lýsnar og egg í honum, ferðast tí aftur og fram gjøgnum Sundalagið og smittar aliøkini har so hvørt. Tí

